

Adam Kołodziejski

Wicina, st. 1, gm. Jasień, woj.
zielonogórskie, AZP 65-10/1

Informator Archeologiczny : badania 27, 48-49

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wypełniska tych obiektów tworzyło rumowisko polepy z odciskami beleczek, grudki sprażonej gliny, brylki żużla żelaznego, spalenizna i fragm. naczyń glinianych o powierzchniach schropowaconych, z karbowanymi krawędziami wylewów. Obydwa piece wystąpiły w północnej, wyższej partii terasy nadzalewowej i zawierały wyłącznie materiał ceramiczny kultury pomorskiej, datowany wstępnie na wczesny i środkowy okres lateński. W wykopach nr 3–6 wystąpiły paleniska, jamy postłupowe oraz półziemianka (wykop 6) z przewagą ceramiki wczesnośredniowiecznej i kilkoma fragm. ceramiki rzymskiej. Na powierzchni stanowiska znaleziono krzemienisty wiór neolityczny obustronnie załuskany i 3 fragm. ceramiki późnośredniowiecznej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koszalinie.

Z uwagi na dość znaczne zniszczenie stanowiska badania nie będą kontynuowane.

Tarnów, st. 7
AZP 104–66/7

Pracownia Archeologiczno–Konserwatorska w Tarnowie

Badania ratownicze prowadził mgr Andrzej Cetera. Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Krakowie. Osada wielokulturowa (kultura łużycka, przeworska i wczesne średniowiecze).

Stanowisko odkryto w 1981 r., podczas badań powierzchniowych. Zajmuje ono rozległy, wyodrębniony cypel, położony w dolinie Białej Dunajcowej i wyznaczający tu Próg Karpacki.

W grudniu 1993 r. badaniami ratowniczymi objęto północną, najbardziej zagrożoną część stanowiska. Badania ograniczyły się do zadokumentowania 75 m długości profilu skarpy drogi, bez możliwości eksploracji obiektów. Stwierdzono występowanie wyraźnej warstwy kulturowej grubości 25–50 cm, z której wyodrębniały się denne partie obiektów osadowych. Wyróżnionych zostało 8 obiektów, z których pochodzi nieliczny materiał ceramiczny należący do kultury łużyckiej z okresu halsztackiego.

Znaczna destrukcja stanowiska, zachowane jedynie przydenne części obiektów oraz przypadkowość cięcia profilowego utrudniają interpretację zadokumentowanych obiektów, wydaje się jednak, iż większość z nich miała charakter jam.

W przypadku budowy drugiej nitki obwodnicy badania będą kontynuowane.

Wicina, st. 1
gm. Jasień, woj. zielonogór-
skie
AZP 65–10/1

Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadził dr Adam Kołodziejcki. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Dwudziesty ósmy sezon badań. Osada obronna z okresu halsztackiego.

Prace w sezonie 1993 stanowiły kontynuację badań nad systemem obronnym osady. Wykonano w części wschodniej 3,25–arowy przekop przez wał w miejscu spodziewanego wjazdu do osady. Osada, w rzucie poziomym w kształcie zaokrąglonego trójkąta, posiadała bramę wjazdową w miejscu wierzchołka trójkąta. Załamanie wału pod kątem 45° pozwalało w najlepszy sposób bronić wjazdu od zewnątrz i w przypadku forsowania bramy — wewnątrz osady. Wjazd umocniony był kamieniami w wypełniku wału i miał brukowaną kamieniami drogę wjazdową. Zachowały się słupy umocnień bocznych drogi i słupy być może pomostu po stronie wewnętrznej.

Do zbadania pozostała część zewnętrzna wjazdu wraz z ewentualnymi pozostałościami bramy, aczkolwiek pożar i silne zniszczenie wału w tym miejscu nie dają perspektyw na uchwycenie górnych jej konstrukcji.

Wykonano też 2-arowy przekop przez wał w części północno-zachodniej osady, gdzie istniało prawdopodobieństwo uchwycenia części starszych umocnień lub odcinka wału w przebudowie. Przypuszczenie, że osada zniszczona została w trakcie końcowej fazy przebudowy nasunęło się po odkryciu znacznej ilości narzędzi ciesielskich (siekiery) i stwierdzeniu w sondażowych przekopach występowania w tym miejscu innej konstrukcji wału. Przekop wykonany w 1993 r. miał potwierdzić hipotezę o przebudowie systemu obronnego i całej osady. Uzyskano obraz węższego i o innej konstrukcji wewnętrznej wału, pozbawionego całego systemu dodatkowych wzmocnień palisadowych po stronie zewnętrznej. Dalsze prace pozwolą na dokładniejsze rozpoznanie budowy tego wału.

Z materiałów zabytkowych, oprócz licznej ceramiki, uzyskano w 1993 r. ozdoby z brązu, głównie długie szpile z płaskimi, tordowanymi główkami, siekiery i klin żelazny, grot strzał do luku scytyjskiego, drobne ułamki ozdób z brązu, szkła, paciory z bursztynu, ryłce rogowe itp.

Badania będą kontynuowane.

Wierzbowa, st. 1
gm. Wartkowice, woj. sieradz-
kie
AZP 62-48/4

Uniwersytet Łódzki Zakład Prahisto-
rii

Badania prowadził mgr Jacek Błaszczuk. Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Piąty sezon badań. Osada kultury trzcinieckiej z II okresu epoki brązu, cmentarzysko kultury pomorskiej z okresu halsztackiego D i wczesnego okresu lateńskiego.

Stanowisko położone jest na piaszczystym wzgórzu, ok. 150 m na północ od szosy Ozorków-Uniejów, przy drodze wiodącej z Drwałewa do Wierzbowej. Badania na stanowisku rozpoczęto w 1982 r. i kontynuowano je w latach 1990-1992.

W 1993 r. przebadano obszar o powierzchni 625 m². Odkryto 10 grobów (nr 30-39) oraz stos ciałopalny kultury pomorskiej. Tylko 3 groby zawierały pochówki. W grobie nr 30 znaleziono dwie bardzo zniszczone popielnice. W grobie nr 33 znajdowała się nakryta misą popielnica, obstawiona dużymi fragm. dwóch mis i naczynia baniastego. Obok popielnicy natrafiono na doskonale zachowaną szpilę brązową (z rozklepanym końcem zwiniętym w uszko). Grób nr 38, niemal całkowicie zniszczony, najprawdopodobniej zawierał 2 pochówki popielnicowe w obwarowaniu kamiennym. Trzy groby nie zawierały pochówków (groby symboliczne?). W grobie nr 34 znajdował się kloz, a w grobach nr 35 i 36 pod brukami kamiennymi odkryto bardzo starannie zbudowane z otoczków konstrukcje kamienne w postaci „studzienek”. Pozostałe 4 groby były całkowicie zniszczone.

Stos ciałopalny znajdował się u podnóża wzniesienia, na którym znajduje się cmentarzysko. Miał on kształt prostokąta o wymiarach 210 x 140 cm z zaokrąglonymi narożnikami. Na obwodzie znajdowała się warstwa o niemal czarnej barwie (szerokości ok. 25-30 cm), zawierająca węgle drzewne, ułamki ceramiki, przepalone kości (które tworzyły niewielkie skupisko jedynie w narożniku północno-wschodnim) oraz równomiernie rozmieszczone na obwodzie, silnie przepalone kamienie. Część środkową wypełniał lekko przemieszany piasek żółtoszarej barwy. W przekroju obiekt miał kształt niecki o ścianach i dnie wyłożonym przepalonymi kamieniami (na głębokości ok. 30 cm od powierzchni wykopu). Pod kamieniami na dnie znajdowała się warstwa o grubości ok. 15-20 cm, zawierająca duże fragm. węgla drzewnych.

Badania będą kontynuowane.